

Presentació

Altres cop organitzem un curs de tardor juntament amb la CUIMPB, la Fundació Víctor Grífols i Lucas i la Fundació Letamendi Forns. La bona acollida dels cursos passats ens ha demostrat que es tractava d'una bona fórmula. Aquesta es basa en triar un tema que preocupi, d'enfocar-lo des de visions diferents, amb un enfocament multidisciplinari difícil d'aconseguir en altres àmbits, on s'analitzin aspectes del tema que siguin atractius, discutibles i posats al dia; que els presentin persones competents i que en cada moment es propiciï un diàleg bioètic obert. No es tracta d'aportar respostes, sinó de plantejar-se bé les preguntes entre tots, de tenir, en sortir, una idea de la complexitat de la qüestió i d'algunes eines per acostar-s'hi amb més racionalitat. Aquest any, hem triat el tema difícil de l'acompanyament de la gent gran, dels obstacles quotidians en la relació i en la presa de decisió per la seva cura quan estan malalts. Si ens prenem seriosament el respecte i la dignitat de les persones grans, sobretot quan ja estan prop de la mort, hem de prendre consciència dels problemes que se'ns plantegen i dels reptes i límits que tenim davant. Aquest és l'objectiu del curs.

La persona gran malalta

Director: Marc Antoni Broggi, President del Comitè de Bioètica de Catalunya i Vicepresident de la Fundació Víctor Grífols i Lucas

Dijous, 11 de novembre de 2010

9.45 h. – 10.00 h. Inauguració

Joan Fuster, Director Acadèmic del Consorci Universitat Internacional Menéndez Pelayo Centre Ernest Lluch de Barcelona
Victòria Camps, Presidenta de la Fundació Víctor Grífols i Lucas
Moisés Broggi, Fundació Letamendi Forns

Matí: El tracte a la persona gran

10.00 h. – 10.40 h. Conferència: dependència i autonomia
Begoña Román Professora de Filosofia de la Universitat de Barcelona

10.40 h. – 11.00 h. Pausa

11.00 h. – 13.00 h. Taula rodona: **Acompanyant la persona gran**
Laura Coll, Institut de l'Envel·liment, Universitat Autònoma de Barcelona
Pilar Gómez, Institut de l'Envel·liment, Universitat Autònoma de Barcelona
José Leal, Institut de l'Envel·liment, Universitat Autònoma de Barcelona

13.00 h. – 14.00 h. Conferència: **Reptes de la persona gran, aquí i avui**
Mercè Pérez Salanova, Responsable Àrea Psicosocial i de Participació, Universitat Autònoma de Barcelona

Dinar

Tarda: **La competència de la persona gran**

16.00 h. – 17.00 h. Conferència: **El problema de la competència**

James Drane, Edinboro University of Pennsylvania

17.00 h. – 19.00 h. Taula rodona: **Dificultats de comunicació amb la persona gran**

Salvador Altimir, Societat Catalano-Balear de Geriatria i Gerontologia

Josep Maria Bosch, Coordinador del Programa de Comunicació i Salut

Divendres, 12 de novembre de 2010

Matí: **La persona gran malalta i final de la vida**

9.30 h. – 11.30 h. Taula rodona: **Recomanacions als professionals per ajudar a la fi de la vida**

Marc Antoni Broggi, grup de treball del Comitè de Bioètica

Clara Llubia, grup de treball del Comitè de Bioètica

Jordi Trelis, grup de treball del Comitè de Bioètica

11.30 h. – 12.00 h. Pausa

12.00 h. – 14.00 h. Taula rodona: **Problemes de la persona gran malalta i final de vida**

Pilar Rodríguez, coordinadora de socio-sanitari i residències

Josep Mª Busquets, metge de PADES

Montse Puig, infermera de PADES

Tarda: **Preparació per fer-se gran i pel final de la vida**

16.00 h. – 18.00 h. Taula rodona: **Morir bé**

James Drane, Edinboro University of Pennsylvania

Ramon Bayés, Professor emèrit de Psicologia Clínica de la Universitat Autònoma de Barcelona

Rogeli Armengol, Coordinador Psiquiatria, Hospital Universitari Vall d'Hebron

18.00 h. – 19.00 h. Conferència: **Vida i final de qualitat**

Victòria Camps: Professora de Filosofia Moral de la Universitat Autònoma de Barcelona

Cloenda

Contingut del curs

El curs analitzarà l'ajuda que rep la persona gran quan està malalta, i com pot millorar-se, tant per part dels professionals com dels familiars i cuidadors.

Parteix de la necessitat d'aconseguir la màxima participació en les decisions per part de la persona, encara que sigui gran i que ja estigui en una situació de dependència física.

Es ponderaran les dificultats més comunes en la comunicació amb la persona gran, fent èmfasi en l'esforç de personalització que tothom demana, i en l'actitud d'hospitalitat i respecte que cadascuna espera. Es veurà també la conveniència d'atendre les necessitats personals a la informació, a la intimitat i a l'autorealització fins on es pugui, i com això requereix una formació i un treball.

S'analitzarà el difícil problema de la competència i la seva valoració, és a dir, de la capacitat de fet per a una decisió concreta en la persona gran, juntament amb la detecció de les seves mancances i les formes de detectar-les i millorar-les.

El curs analitzarà també l'ajuda al malalt gran quan es mor, partint del fet evident que sovint es fa massa per retardar la mort i massa poc i massa tard per mitigar-ne el seu sofriment. És comú, a més, que es confonguin conceptes clau a l'hora d'actuar o de limitar l'actuació, fins i tot per part de molts professionals: resulta ja urgent que es distingeixi entre el que és respecte a la negativa del malalt al tractament, la limitació del tractament ja fútil, o la sedació; i que totes aquestes formes de bona pràctica se separin nítidament del que ara la societat entén com a eutanàsia. Cal conèixer les noves normatives al respecte de les que se'n deriven nous drets, i nous deures professionals davant del malalt a la fi de la vida. A la vegada, s'ha de tenir en compte algunes característiques dels diferents àmbits en què es produeix: del domicili, residencial, sociosanitari o d'un hospital d'aguts.

Finalment es farà una aproximació al què es podria entendre per fi de vida digne, tant des del punt de vista del malalt gran que mor com de les atencions que li estem oferint.